

LINJAUS DIAKONIASTA

Diakonia kuuluu kirkon olemukseen ja identiteettiin ja on olennainen osa Suomen Lähetyseuran kokonaisvaltaista lähetystyötä. Diakonia on kirkon rakkaudenpalvelua ja todistusta (diakonia – marttyria) Kristuksesta maailmassa. Diakonia kantaa mukanaan osaa kirkon missionaarisesta roolista. Kirkon tehtävänä diakonia ja lähetys kuuluvat yhteen. Siksi Suomen Lähetyseura todistaa Kristuksesta sanoin ja teoin.

Diakoninen toiminta on kaikkien kristittyjen yhteinen lähimmäisenrakkauden tehtävä ja elämisen tapa. Diakonia kutsuu ja vahvistaa osallistumaan työhön ihmisarvon ja oikeudenmukaisuuden puolesta lähimmäisen palvelemiseksi. Diakonia tähtää ihmisen elämän kokonaisvaltaiseen muutokseen ja hyvään. Diakoninen kirkko tukee haavoittuvassa elämäntilanteessa olevia ihmisiä heidän ehdoillaan. Se toimii oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden, rauhan ja välittävien yhteisöjen rakentajana sekä varjelee luomakuntaa. Diakonia ei aseta ehtoja, vaan tekee työtä muiden toimijoiden kanssa yhteisen hyvän puolesta. Yhteistyössä kumppanikirkkojen kanssa Suomen Lähetyseura on mukana toteuttamassa diakonia-aloitteita ja tukee kirkkojen diakonian omistajuutta niiden kapasiteettia vahvistamalla. Diakonia on kirkon luovuttamaton tehtävä ja todistusta maailmassa. Se luonnehtii ja muuttaa koko kirkon elämää.

1. Linjauksen tarkoitus ja tavoitteet

Linjaus diakoniasta linjaa ja määrittelee Lähetyseuran diakoniakäsityksen ja sitä ohjaavat keskeiset periaatteet. Se kertoo Lähetyseuran diakonian tavoitteista ja toimintavoista osana kokonaisvaltaista lähetystyötä kumppaneidemme kanssa. Linjaukset ohjaavat kaikkea työtämme. Ne kertovat sidosryhmillemme, mikä on kantamme, suosituksemme ja lähestymistapamme työmme painopistealueilla.

2. Teologinen perusta ja periaatteet

Diakonia pohjautuu ymmärrykseen Kolmiyhteisestä Jumalasta; Isästä Luojana, Pojasta Jeesuksesta Kristuksesta Sovittajana ja Vapauttajana sekä Pyhästä Hengestä elämän antajana ja ylläpitäjänä. Kolminaisuudessa on pohja kirkon diakoniselle olemukselle ja kutsulle olla, toteuttaa ja osallistua Jumalan missioon maailmassa.

Jumala kätkeytyy heikkouteen ja kärsimykseen. Jeesuksen tehtävä maailmassa opettajana, todistajana ja palvelijana on syventää ymmärrystämme diakonian teologiasta. Jeesuksen toiminta toi julki Jumalan tahdon ja vahvan läsnäolon ja toivoa vahvistavan Isä-Jumalan jatkuvan uutta luovan olemuksen. Tämä ilmeni ihmisten rinnalla kulkemisena ja erityisenä hienovaraisuutena kärsivien ja syrjäytyneiden kohtaamisessa. Jeesuksen toiminta oli julkista, kokonaisvaltaista ja vastasi monenlaiseen kärsimykseen ja epäoikeudenmukaisuuteen. Hänen toimintansa lähti kysymyksestä 'mitä haluat sinulle tehtävän' ja palautti ihmisille heille kuuluvan ihmisarvon sekä toimijuuden. Samalla Jeesus kritisoi vallanpitäjiä ja sortavia rakenteita. Hän myös antoi seuraajilleen veloitteen lähimmäisenrakkaudesta, sovinnosta ja oikeudenmukaisuudesta (esim. Matt. 5–7).

Kreikan sana *diakonia* käännetään usein "palveluksi", kuten tueksi heikoimmassa asemassa oleville. Kirkon diakoninen olemus pohjautuu Raamattuun, jonka mukaan ihminen on Jumalan kuva. Siitä nousee myös jokaisen luovuttamaton ihmisarvo. Jeesuksen toiminnan ytimessä oli ihmisen kokonaisvaltainen näkeminen, toiminta paremman tulevaisuuden puolesta ja syrjiviä rakenteita tuomitseminen. Ensimmäisten

seurakuntien syntyessä ihmisiä erotettiin hoitamaan diakoniatyötä. Tämän lisäksi Jeesus antoi diakonisen tehtävän jokaiselle kristitylle lähimmäisen rakkauden käskyn muodossa ja siksi se on olennainen osa opetuslapseutta ja kristillistä identiteettiä. Diakonia on juurtunut uskoon ja saa ravintonsa ehtoollisesta. Kristuksen ruumis on sakramentaalinen ja uhrattu, yhteyden jakamisen ja ihmisille annettujen tehtävien symboli. Jokainen kastettu kristitty toimii maailmassa Jumalan lähettämänä.

Suomen evankelisluterilaisen kirkon lähetysjärjestönä Suomen Lähetysseuran näkemys diakoniasta on yhteneväinen kirkon diakoniakäsityksen kanssa. Sen mukaan diakoninen kirkko tukee haavoittuvassa asemassa olevia ihmisiä ja toimii oikeudenmukaisuuden, tasa-arvon ja rauhan puolesta. Diakoninen kirkko on yhteisö, joka edistää hyvää elämää ja huolehtii luomakunnasta. Kirkkolainsäädäntö korostaa, että diakonia tulee ensisijaisesti suunnata eniten tarvitseville, jotka eivät saa apua muualta. Diakonia perustuu Jumalan armoon, Kristuksen rakkauteen sekä Jeesuksen antamaan esimerkkiin. Luterilaisen näkemyksen mukaan diakonia kuuluu kirkon olemukseen ja identiteettiin luonnehtien koko kirkon elämää. Se ei ole jotain joka *kirkolla on*, vaan *kirkko on* diakoninen. Lähetysseura on yksi kirkon kansainvälisen diakonian kanavista. Kirkon syvälle juurtuneen, vahvan diakoniaidentiteetin vuoksi myös Lähetysseuran strategian yhtenä painopisteenä on diakonia.

Lähetysseuralle diakonia on kattokäsite, jolla kuvataan lähimmäisen palvelua. Kirkot ja kristilliset järjestöt toimivat kokonaisvaltaisesti tukien vaikeissa ja haavoittuvissa olosuhteissa eläviä ihmisiä ja heidän yhteisöjään. Diakoniaa tehdään erilaisten työvälineiden kautta. Näitä ovat mm. kirkkojen ja kristillisten järjestöjen diakoniset palvelut ja projektit, mutta myös mm. kehitysyhteistyö, humanitaarinen apu ja vaikuttaminen ongelmien juurisyihin. Diakonian, kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun periaatteiden ja hyvien käytäntöjen toteutuminen on tälle toiminnalle tunnusomaista. Työtä kuvaa myös eräänlainen ”kaksikielisyys”. Kirkkojen ja kristillisten toimijoiden diakonisia palveluita sanoitetaan myös hengellistä motivaatiota kuvaten, kun taas sekulaarin yhteiskunnan ehdoilla toimivia kehitysyhteistyötä ja humanitaarista apua kuvataan niiden periaatteista ja perinteestä käsin.

3. Toimintaympäristö

3.1 Diakonian toimintaympäristö

Kirkko toimii globaalien epävarmuustekijöiden keskellä. Koronapandemia, lisääntyneet sodat ja konfliktit, taloudellinen epävarmuus sekä yhteiskunnallinen levottomuus ovat vaikuttaneet merkittävästi yhteiskuntiin. Jännitteet lisääntyvät kansainvälisessä politiikassa. Demokratia on taantunut, itsevaltaisuus vahvistunut ja ihmisoikeustilanne on heikentynyt globaalisti. Ilmastokriisi ja pitkään jatkuvat konfliktit lisäävät köyhyyttä, eriarvoisuutta ja pakolaisuutta. Erityisesti Lähi-idässä on suurena huolena kristittyjen muuttovirta pois alueelta. Samaan aikaan maailmanlaajuinen kristillinen kirkko kasvaa etenkin Afrikassa, Aasiassa ja Etelä-Amerikassa. Euroopassa ja Yhdysvalloissa yhä useampi vieraantuu kirkosta ja institutionaalisesta uskonnollisuudesta. Näiden nopeiden muutosten keskellä globaali kirkko toimii.

Suurin osa Lähetysseuran kirkkokumppaneista kuuluu luterilaiseen kirkkoperheeseen. Niiden diakoniahaasteiden ymmärtämiseksi ei riitä analyysi vain nykyisestä poliittisesta, sosiaalisesta, taloudellisesta ja uskonnollisesta tilanteesta. Myös historiallinen analyysi on tarpeellinen. Kristillinen lähetystyö tuli globaaliin etelään käsi kädessä kolonialismin kanssa. Diakonian kehittyminen perustui samalle pohjalle. Näin diakoniatointi muotoutui eurooppalaisen diakonian kaltaiseksi, ja nykyään se sopii huonosti kumppanikirkkojemme ajatteluun ja toimintatapaan. Monissa kirkoissa on syvään juurtunut ajatus, että diakonia on ulkopuolelta rahoitettua ja että kirkon jäsenet ovat ensisijaisesti diakonian tuen saajia, eivät aktiivisia diakonian toimijoita. Viime vuosikymmeninä lähetysjärjestöt ovat vähentäneet merkittävästi

taloudellista tukeaan ja perustelleet toimintaansa kumppanikirkkojen itsenäistymisellä. Kumppanikirkkot ovat pyrkineet sopeutumaan tilanteeseen ja sovitelleet diakoniaansa omiin resursseihinsa sekä paikallisiin toimintatapoihin.

Ulkopuolisen rahoituksen päättyessä isoista diakoniahankkeista on paikoin jouduttu luopumaan. Diakoniset tarpeet ovat kuitenkin olleet ilmeiset. Kun kirkkojen taloudellinen kyky vastata näihin haasteisiin on kaventunut, on aika katsoa eteenpäin ja etsiä kontekstuaalisia tapoja tehdä diakoniaa. Tämä tarkoittaa mm. seurakuntalaisten oman diakonisen ajattelun vahvistamista ja heidän diakonisen toimintansa tukemista. Kutsumusajattelun vahvistamista ja arjen diakonisen toiminnan tukemista edistää vertaisoppiminen. Myös teknologian ja median mahdollisuudet on syytä huomioida. Verkkosivustot, mobiilisovellukset ja chat-palvelut voivat toimia välineinä, joiden kautta haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset voivat hakea apua, saada tukea tai osallistua diakonisiin tapahtumiin ja ohjelmiin. Etäneuvontaan, verkkokoulutuksiin, virtuaalisiin kokoontumisiin sekä vertaistukitapaamisiin osallistuminen ei ole riippuvainen fyysisestä sijainnista. Myös kirkkojen johtajien ja päättäjien diakonista ajattelua tulee vahvistaa. Ilman heidän tukeaan kirkkojen diakonisuus ei kehity. Näillä toimilla Lähetysseura on mukana vahvistamassa kumppanikirkkojen omaa diakoniaosaamista sekä omistajuutta omasta diakoniastaan.

3.2 Ekumeeninen diakonia

Lähetysseuran tärkeimmät kansainväliset verkostot ovat Kirkkojen maailmanneuvosto (KMN), Luterilainen maailmanliitto (LML) ja ACT-allianssi. KMN ja ACT-allianssi ovat tuottaneet yhdessä asiakirjan *Called to Transformation - Ecumenical diakonia (2022)*. Sen tarkoituksena on kehittää yhteisymmärrystä ekumeenisesta diakoniasta, joka edistää vuoropuhelua ja yhteistyötä kirkkojen ja kristillisten diakoniatoimijoiden, kuten järjestöjen välillä. Asiakirja tukee muun muassa yhteistä keskustelua vallan ja vastavuoroisuuden teemoissa. Siinä hahmotellaan diakonian teologiaa ja tarjotaan käytännöllistä sisältöä työhön, valmentaa ekumeenisen diakonian muodostamisessa sekä kirkkojen institutionaalisen kapasiteetin vahvistamisessa.

Ekumeenisen liikkeen toimijana *Called to Transformation - Ecumenical diakonia* on Lähetysseuralle tärkeä. Se luo pohjaa keskustelulle diakoniasta sekä organisaation sisällä että kumppaneiden kanssa. Asiakirja on suureksi tueksi kirkkoille ja kirkollisille järjestöille, jotka uudelleenmäärittelevät, mitä diakonia heidän kontekstissaan tarkoittaa. Se myös innostaa aktiivisempaan diakoniseen yhteistyöhön ekumeenisen liikkeen sisällä.

4. Keskeiset linjaukset

4.1 Diakonia muuttaa rakenteita ja vahvistaa yksilöitä

Diakonian tavoitteena on tarjota paitsi väliaikaista tukea myös edistää syvällistä muutosta niin yksilöissä, kirkoissa, yhteisöissä kuin yhteiskunnassakin. Diakonia pyrkii poistamaan syitä ongelmiin eikä pelkästään hoitamaan oireita. Sen tavoitteena on aktiivisesti muuttaa maailmaa oikeudenmukaisemmaksi. Diakonia kannustaa menemään syvälle asioiden ytimeen, haastaen epäoikeudenmukaisuutta ja tukien ihmisiä löytämään omia voimavarojaan. Sosiaalipsykologisessa diakoniassa rakennetaan yhteyksiä ihmisten sisäisen maailman ja heidän ympäristönsä kanssa, jolloin käyttäytymisen muutoksen kautta luodaan rakentavia ryhmien välisiä suhteita. Transformatiivinen diakonia pyrkii muuttamaan yhteiskuntaa niin, että jokaisella on samat mahdollisuudet. Se on konkreettinen tapa vaikuttaa maailmaan, vahvistaa uskoamme, luoda uusia yhteyksiä ja kehittää itseämme kohti kokonaisvaltaista muutosta parempaan.

4.2 Diakonia pohjautuu uskoon ja ihmisoikeuksiin

Diakonia on sekä usko- että oikeusperustaista. Teologisesta näkökulmasta molemmat käsitteet kuuluvat diakonian erityiseen identiteettiin ja vahvistavat siten toisiaan. Diakonian tehtävä, tavoite ja menetelmät pohjautuvat usko- ja oikeusperustaisuuteen.

Uskoperustaisuus viittaa kristilliseen ymmärrykseen, jossa kaikki ihmiset on luotu Jumalan kuvaksi. Elämme yhteydessä Jumalaan, toisiimme ja luomakuntaan. Jumalan rakkaus koko luomakuntaansa kohtaan ja Jeesuksen opetuksen ja toiminnan esimerkki motivoivat diakonian toimijoita vastaamaan ihmisten uskonnollisiin ja hengellisiin, inhimillisiin ja yhteiskunnallisiin haasteisiin. Uskoperusteisuuteen kuuluu avoimuus evankeliumin kertomiseen ihmisille uskon syntymiseksi ja Jumalan kuvana kasvamiseksi. Keskeistä on ihmisten kokonaisvaltainen, arvostava kohtaaminen, rinnalla kulkeminen ja elämän jakaminen. Diakonia välittää evankeliumin sanomaa käytännöllisellä tavalla ja tuo Kristuksen maailmaan silloinkin, kun evankeliumista ei suoranaisesti puhuta. Ihmisarvo, rauha ja oikeus toteutuvat siellä, missä kristityt elävät uskoaan todeksi.

Oikeusperustaisuus tarkoittaa *ihmisoikeuksia* ja niiden keskeistä roolia oikeudenmukaisen yhteiskunnan muodostumisessa. Tämä tarkoittaa, että diakonian piirissä olevat ihmiset ovat itse aktiivisia toimijoita eli oikeudenhaltijoita. Heidän toimijuutensa lisääminen ihmisarvoa kunnioittavalla tavalla on ensisijaista. Oikeusperustaista lähestymistapaa noudattamalla Lähetysseura sitoutuu kansainvälisesti sovittuihin ihmisoikeusnormeihin ja -standardeihin. Noudatamme myös osallistumisen, osallisuuden, syrjimättömyyden, tasa-arvon ja vastuullisuuden periaatteita. Ihmisoikeuksiin sitoutumisen vuoksi vaikuttaminen on aina kiinteä osa diakoniaa. Diakonia etsii tapoja kannustaa ihmisiä puolustamaan oikeuksiaan. Heidä rohkaistaan aktiivisina kansalaisina edistämään hyvää hallintoa, sosiaalista suojelua ja kaikkien hyvinvointia. Diakonian tavoitteena on antaa syrjäytetyille mahdollisuus saada äänensä kuuluviin. Se puhuu solidaarisesti heidän kanssaan ja heidän puolestaan silloin, jos he eivät siihen itse pysty. Teologisesta näkökulmasta katsottuna diakonia ei siis tarkoita vain antamista, vaan myös köyhyyden aiheuttaman vallan ja vaurauden keskittymisen näkyväksi tekemistä ja muuttamista.

4.3 Diakonia on kaikkia varten ilman ehtoja

Lähetysseuran kaikki toiminta on inklusiivista. Se on kaikkien ihmisten tarpeiden huomioimista ja heidän osallisuutensa varmistamista hauraissa toimintaympäristöissä. Haavoittuvassa asemassa olevat ihmisryhmät ovat erityisen alttiita syrjinnälle. Inklusiivisuuden tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta ja torjua syrjintää. Näin varmistetaan, että kaikilla on mahdollisuus osallistua sekä yhteisöjensä että yhteiskunnan kehittämiseen täysivaltaisina jäseninä ja hyötyä kehittämistyön tuloksista. Inklusiivisuus ilmenee tasa-arvon edistämisenä, saavutettavuutena, syrjimättömyytenä ja monimuotoisuuden arvostamisena.

Kristillinen usko vahvistaa käskyn rakastaa lähimmäistä ilman ehtoja. Diakonia kuuluu kaikille, eikä sitä evätä keneltäkään sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, vammaisuuden, luokan, maantieteen, uskonnon, etnisen tai muun piirteen tai alkuperän vuoksi. Kiinteänä osana kirkon tehtävää diakonia on merkityksellistä sellaisenaan. Kun Jeesus paransi ja hoiti ihmisiä, hän teki sen ehdoitta. Hän ei vaatinut, että ihmisistä, joita hän auttoi, olisi tultava opetuslapsia. Hänen parantamisensa ja huolenpitonsa olivat Jumalan ehdottoman rakkauden osoitusta. Samalla tavalla diakonian toiminnan tulee olla ehdotonta, eikä sitä saa rajoittaa mihinkään poliittiseen tai uskonnolliseen agendaan, ei avoimeen eikä piilotettuun. Haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten kanssa työskennellessä on erityinen riski vallan, erityisesti uskonnollisen vallan, väärinkäytölle. Diakonian toimijoiden on huomioitava tämä riski ja suojeltava työn piirissä olevien ihmisten ihmisarvoa ja koskemattomuutta. Uskopolijaiset järjestöt kohtaavat usein epäluuloa alueilla, joiden väestöllä

on eri uskonto. Vaikka diakonian toimeksiantoon ei kuulukaan ihmisten tukeminen tarkoituksena saada heidät muuttamaan uskoa, avoimuus sen suhteen, mikä toimintaa motivoi, on tärkeää. Diakoniatoiminnan tulee olla läpinäkyvää. Tarvittaessa toimijoiden tulee kertoa avoimesti oman toimintansa lähtökohdista.

4.4 Diakonia puolustaa oikeudenmukaisuutta ja syrjimättömyyttä

Vanhan testamentin profeetat kritisoivat voimakkaasti systemaattista epäoikeudenmukaisuutta sekä tapaa, jolla johtajat käyttivät valtaansa väärin. He pyrkivät vaikuttamaan epäkohtien korjaamiseksi. Myös Jeesus puolusti heikommassa asemassa olevien ihmisten ihmisarvoa ja oikeuksia. Hän julisti Jumalan valtakuntaa, johon kuuluivat oikeudenmukaisuus ja rauha. Diakoniatoiminta on osa tätä perinnettä. Diakonian tavoitteena on tuoda esille niitä syitä, jotka johtavat siihen, että ihmisoikeudet eivät toteudu tai eriarvoisuus lisääntyy. Siksi diakoniatoiminnassa tuetaan työn piirissä olevien ihmisten omaa vaikuttamistyötä. Tavoitteena on pysyvä muutos parempaan. Puhutaan profeetallisesta diakoniasta, vaikuttamistyöstä.

4.5 Diakonia syntyy yhdessä ja kantaa yhteisöjä

Kaikki ihmiset on luotu Jumalan kuvaksi ja heillä on voima rakastavaan huolenpitoon ja oikeudenmukaisuuden edistämiseen. Diakoniatoiminnassa on järkevää tehdä yhteistyötä muiden kanssa hyvän puolesta sekä edistää verkostoja vahvistaen laajaa vuorovaikutusta eri toimijoiden välillä. Työtä ei tehdä yksin, vaan yksilö-yhteisö-yhteiskuntarakenteen kannattelee ja varmistaa muutoksen kohti hyvää. Tärkeä osa Lähetyseuran diakoniatyötä on kyky työskennellä ammattimaisesti eri uskonnoista, maailmankatsomuksista ja ajattelutavoista tulevien ryhmien kanssa. Käytännön vuoropuhelu" (diapaxis) on tulossa yhä arvokkaammaksi työkaluksi, kun konfliktit maailmassa lisääntyvät. Turvallisempien tilojen tarjoaminen erilaisista uskonnollisista perinteistä tuleville ihmisille voi osaltaan vähentää keskinäistä epäluuloa ja olla työkalu konfliktien voittamiseen.

Muutos lähtee paikallisista yhteisöistä ja siksi Lähetyseura tekee työtä niihin juurtuneiden kumppaneiden kanssa. He omistavat oman diakoniansa. Diakoniayhteistyön tavoitteet määritellään yhdessä kumppanien kanssa. Lähetyseura kuuntelee ja kuulee kumppania, koska heillä on paras asiantuntemus omasta kontekstistaan ja omista tarpeistaan. Yhteistyö on pitkäjänteistä ja vahvaan luottamukseen ja keskinäiseen yhteyteen perustuvaa. Diakoniamumppanuuksissa huomioidaan kumppaneiden vahvuuksia, tarpeita, toimintaympäristö ja vaihtuvat tilanteet. Lähetyseura sitoutuu yhteiseen oppimiseen sekä toiminnan jatkuvaan kehittämiseen. Yhdessä tekemisen, osallistamisen ja työtoveruuden periaatteita noudatetaan myös kotimaassa. Lähetyseura tukee kumppaneiden ruohonjuuritason diakoniaa sekä erilaisia diakonia-aloitteita.

Lähetyseura tukee kumppaneita auttamaan ihmisiä arjen kriisi- ja konfliktitilanteissa. Samalla vahvistetaan ilmastokriisistä kärsivien yhteisöjen ja väestöryhmien toimintaa sekä resilienssiä. Lähetyseura tukee varautumista ilmastokriisiin vaikutuksiin. Lähetyseura tukee rauhan edistämistä, kehitysyhteistyötä, ja humanitaarista työtä osana kokonaisvaltaista diakoniaa.

Lähetyseura vahvistaa kirkkojen diakoniaa sekä teologiaa tukemalla teologista koulutusta ja kirkkojen johtajuutta. Sekä teologisessa koulutuksessa että johtajuuden tuessa huomioidaan kokonaisvaltaisesti sukupuolten välinen oikeudenmukaisuus ja vammaisinkluisio. Lähetyseura tukee myös vammaisten henkilöiden, naisten, sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen osallistumista diakonian koulutuksiin ja johtamiseen sekä diakoniatoimintaan. Lisäksi Lähetyseura lisää yleistä diakoniatietoisuutta kirkkojen sisällä ja yhteisöissä, joissa kumppanit toimivat.

Vaikuttamistyö on osa diakonian ydintä. Lähetyseura jatkaa vaikuttamistyötään puolustamalla marginaalissa olevien ja syrjäytettyjen oikeuksia ja ihmisarvoa. Lähetyseura tunnustaa lähetyskumppanuuteen liittyvän

kolonialistisen taakan ja valtasuhteen, ja sitoutuu purkamaan niitä diakoniassa dekolonisaation periaatteita noudattaen. Lähetykseura tukee ja vahvistaa kumppaneiden paikallista johtajuutta diakoniassa.

5. Lähetykseuran lisäarvo

Suomen Lähetykseura tuo kumppanuusyhteisöjensä diakoniat toimintaan lisäarvoa erityisesti syvällisellä paikalliskulttuurien tuntemuksella, pitkäjänteisellä sitoutumisella kumppanuuksiin sekä kyvyllä toimia nopeasti kriisitilanteissa. Lähetykseura rakentaa paikallisyhteisöissä osaamista ja valmiuksia, jotka kestävät ajan myötä. Ekumeenisella toiminnallaan Lähetykseura edistää näkemystä kirkon ykseydestä, kristittyjen yhteydestä ja kirkkokuntien yhteisestä toiminnasta. Konkreettisesti tämä tarkoittaa muun muassa seuraavaa:

1. **Paikallinen omistajuus ja itsenäisyys:** Lähetykseura tukee kumppaneitaan saavuttamaan pysyviä parannuksia elämäntilanteissaan ja mahdollistaa heille oman diakoniansa johtamisen. Tämä saavutetaan kouluttamalla paikallisia toimijoita, rakentamalla yhteisön omia resursseja ja auttamalla kumppaneita kehittämään kestäviä, paikallisesti hallittuja diakoniahankkeita. Jatkuvasti kehittyvä ja vuorovaikutteinen diakonia muuttaa kirkkoa kokonaisvaltaisesti.
2. **Nopea reagointi kriisitilanteissa:** Lähetykseura toimii ketterästi humanitaarisissa kriiseissä, kuten luonnonkatastrofeissa tai konflikteissa, tarjoamalla kumppaneilleen hätäapua, koordinoitua ja resurssitukea. Kriisitilanteissa se pystyy auttamaan paikallisia kumppaneita, jotta ne voivat jatkaa diakoniat toimintaansa vaikeissakin olosuhteissa.
3. **Tukea haavoittuville ryhmille:** Lähetykseura keskittyy erityisesti vammaisten henkilöiden, naisten, lasten, nuorten sekä sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen tukemiseen. Tämä lisäarvo näkyy siinä, että Lähetykseura panostaa saavutettavuuteen, osallistumismahdollisuuksiin ja syrjimättömyyteen diakoniat toiminnassa.
4. **Yhteistyö ekumeenisissa verkostoissa:** Lähetykseura osallistuu aktiivisesti globaaleihin ekumeenisiiin verkostoihin, kuten ACT-allianssiin ja Kirkkojen maailmanneuvostoon, joissa jaetaan tietoa, resursseja ja parhaita käytäntöjä. Tämä yhteistyö parantaa diakoniat toiminnan laatua ja vaikuttavuutta sekä mahdollistaa globaalien haasteiden, kuten ilmastonmuutoksen, käsittelyn osana diakoniaa.

Näiden tekijöiden ansiosta Lähetykseuran diakonia on pitkäjänteistä ja kestävä, ja se tuo hyötyjä paikallisyhteisöille tavoilla, jotka vahvistavat heidän omaa osallisuuttaan ja itsenäisyyttään.

Lähteet

Kirkkojärjestys 4.3.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230657>

<https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/diakonia/>

[https://evl.fi/plus/wp-](https://evl.fi/plus/wp-content/uploads/sites/3/2023/11/DIAKONIA_avaa_kirkon_ovia_julkaisu_saavutettava.pdf)

[content/uploads/sites/3/2023/11/DIAKONIA_avaa_kirkon_ovia_julkaisu_saavutettava.pdf](https://evl.fi/plus/wp-content/uploads/sites/3/2023/11/DIAKONIA_avaa_kirkon_ovia_julkaisu_saavutettava.pdf)

World Council of Churches, 2022. *Called to Transformation - Ecumenical Diaconia* (2022)

<https://www.oikoumene.org/resources/publications/ecumenical-diaconia>

Kirkkohallitus: Palvelijoiksi vihityt, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vuonna 2000 asettaman virkarakennekomitean mietintö. Suomen ev.lut. kirkon keskushallinto. Sarja A 2002:1. Hakapaino Oy, Helsinki 2002, s.113.